

# قاسم سلماڻي جيڦارا ٻو، يا ني عهلي ڪيمپاوي؟.. عهلي مهحمود محمدهد

دهمهوت جيا بم و جياش قسه بڪم، نه وهڪ گهشتياراني باشووري بم  
شيمالي ئيران بدوم، وه نه وهڪ سياسي پٺٽ ئيرانيهكان لهمه  
كوردايهتي به فايلهوه دروشم بدهم، وه نه وهڪ نهو تهريزه  
نووسهرانهش له ماناي ئازادي و ئهخلاق پهيوهندي نوانيان له فڪرو  
نووسيندا تنهگهشتوون بيربكهمهوه، وه نه وهڪ ههنسكهى گرياني  
پرسهكهراڻي سيخو خانهكان ههوست بنونم، نه وهڪ نهو پرسه  
شهپورهى كهنا هڪانى راگهيانندن بم حاجي قاسمي سلماڻيان بهرپا  
کرد بجوٽمهوه، جياش لهو چهپهي ئهمهريڪاو ئيسرائيل عهقٽيانى ڪوٺر  
کردٽهوه، نهوهى دڙي نهوان بمٽ دهيكهه ششگٽٽ، دهبٽ مٺووه له  
دوارٺدا چي لهسهر نهو نووسين و راپٽرتانه بمٽٽ؟، ڪاتٽڪ نهوهڪانى  
داهاٽوو خوٺندنهويهكى ئهخلاقى بم وٺنهى ريزي پرسهگهراڻي سيخو  
خانهكان و رهفتارو نووسينهكان دهڪهن؟، چي دهٽٽن كه دهبينن گهلٽكى  
قهسابي ڪراو چٽن ستايشي جهلادهكهى خٽي دهڪات و چهقٽي ملي خٽي  
دهلٽستهوه؟، چٽن ژمارهى فايلداراني جاسوسخانهكان زياترن له  
فايلدارهكان بهعس.

## سلماڻي ڪٿي ٻو؟، چٽن پٽشڪهوت ؟

له 11ى ئازاري 1957 له گوندى " كهنا مالڪ " قهناٽ ملڪ " ي ژمارهى  
دانىشتوانى 441 كهس، 119 خٽان " سهر به ناوچهى رابور " ژمارهى  
دانىشتوانى 35341 كهس، 7664 خٽان " له پارٽزگاي ڪرمان له  
خٽانينكى جوتيارى زٺر ههٺار، كه بههٽي چاڪسازيهڪانى زهوى ساٿي  
1341ى شاوه، پارچهيهڪ زهويان بهكهوت، منداٽٽ ڪاوى به ٺيان  
ههٽهٽنا ناويان نا قاسم، ناوى باوڪي حهسن و ناوى دايكى فاتم  
سلماڻي، دهٽٽن سلماڻيهكان به بنهچه لوٽن و له ناوچهى لورستان و  
بهختياريهوه له دهوروبهري ساٿي 1750 زايڻي ڪٽچيان ڪردووه بم  
پارٽزگاي ڪرمان، نهو به ناوى قاسمي ڪوٽي حهسهنى ڪوٽي ئيمام  
عهليهوه ناوى موبارهكى نراوه، نهويش كه گهوره ٻو وهڪ ههمان قاسم  
پٽي و ابوو مردن وهڪ ههنگوينه له پٽناو عاشوراو حوسٽندا، 40 سا  
پٽٽاٽي سهربازي دانهكهندن، تا له ڪٽتادا ههنگوينهكهى به نسيب  
ٻو، تهنانهت له ناو ههنگوينهكه وا توايهوه، نهنگوستيلهكهى پهنجي  
و پٽٽاٽاٽڪردنهوهى پشڪنينى دي ٽٽن نهى نهبوايا، دهوترا وهڪ عيساو

ئەبو زەھەك شراوھ بۆ تەبەقە نانا سۈرۈكەنى ئاسمان، دەبوایە لە چاوەوانى بونایە بە مەھدی بوون بگەابایەتەو، ئەو 5 براو 5 خوشکی هەبوو، یەكەك لە براکانى بەناوى سۆھراب سلامانى بەئەو بەرى زیندانى تارانە، بە دەقەقە بەرامبەر بە زیندانیان و پەشەلەكەرى مافى مرەق وەك جەلادەك لای ئازادىخوازانى ئێران ناسەنراو، بۆ خەشى زوو خەزان پەكەو دەنەت، دو كو و دوو كچى دەبەت، حوسەن و محەمەد رەزاو زەینەب، كچەكەى دى ناوى نەزانراو، " ناوى هەموو منداەكانى عەشقى قوئى شیعەگەرايى پەو دیارە.

ئەو لە بەر هەژارى تا پەلى 5ى سەرەتایى خويندو ساى 1969 واتا لە تەمەنى 12 ساى، لە لادەكەیانەو و لە شارى كرمان دەكات بۆ كركارى بیناسازى، بۆ هاوكارىكردنى خەزانەكەى، تا قەرزە نە هەزار ریاپەكەى سەر باوكى بداتەو، دواتر لە ساى 1974 لە فەرمانگەى ئا و ئاوەئە شارى كرمان دەبەتە كارمەند.

لەو كاتەى شەشەكەى گەلانى ئێران كەپەى سەندبوو لە لایەن گەنجە چەپگەراكانى ئێرانەو، ساك بەر لە سەرکەوتنى شەشەكەى گەلانى ئێران، لە رەگای حوجەتوالئىسلام سەید رەزا كامیابەو، كە لە مانگى رەمەزان لە شارى مەشەدەو هاتبوو كرمان، پەيوەندى بە خەتى روحوالله خومەینىو دەكات، هەر كامیاب دواتر سولمانى بە ئایەتوئا خامنەئى دەناسەنەت و دەرگای چوونە پەشەوئى بۆ دەكركەتە سەر پەشت، كە پاشتر ناوبراو یەكەك دەبەت لەوانەى لە لایەن رەكخراوى مجاهەدىنى خەلقى ئێرانەو دەكوژرەت لە 7 مۆردادى 1360 " 28-8-1981 "، ئەوان شەرمناە بەشداری راپەینیان دەكرد، پەيوەندىەكەى تەنها زارەكى بوو وە هیچ چالاكیەكى هەستەكراوى نەبوو دژ بە رژىمى پاشایەتى، دەنا ئێستا بە شانازىو بە سەفیهكى گەورەتر لە خەى نیشان دەدرار، لە كاتەك وەلات كەپەى دەداو لاوانى چەپى هاوتەمەنى ئەو پەل پەل بەرەو مەرگ دەچوون بۆ روخاندنى رژىمى پاشایەتى، بۆ باكانە و بەوپەئى عەشقەو دوا هەناسەیان تەكەل لە گەگازى سیانید دەدا، ئەمان لە كوئى مەزگەوتەكانەو بە دوكانیان دەكەوزانەو.

دواى سەرکەوتنى شەشەكەى سەرکوتكردنى بەرەى شەشەكەى و سەپاندنى حوكمى ئىسلامى، سوپای پاسداران رادەگەیهنرەت لە لایەن خومەینىو لە یەك شەممە رەشەكەى رەكەوتى 22 ئىسانى 1979، قاسم سلامانى لە كرمان زوو پەيوەندى پەو دەكات، 45 رەز خولى سەربازى خەرا دەبینەت لە لای رەكخراوى فەتى فەستینى، بەدواى راگەیاندى جیهاد دژ بە خەكەى كوردستان، كە خومەینى لە رەكەوتى (19-8-1980) بەشەوئى فەرمى رايگەیاندى، داواى لە لایەنگرانى سستەمى ویلايەتى فەقیە كرد ئەركى شەرى خەیان لە هەشكرده سەر كوردستان و لە هەگ دەرهەنانى " كفو

ئیلحاد" بهجـ بهـنن، بهوهش شهـکی نهخوازراو بهسەر گهلی کورد له رهـهـاتی کوردستاندا سهـپـنـنـرا، زـر تاوانی قـزهون بهرامبهـر بهـمـهـکه ئهـنـامـدران دهـچـنه چوارچـوهی تاوانه نـودهـوـهـتییه مهـز نهـکا نهـوه.

قاسم سلـمانى و ئىسماعىل قانى يەكـك بوونە لەوانەى لە يەكەم چرکە ساتەکانى دواى فتواکە رویان لە کوردستان کردوووە بەشداری کـمەـکوژى خەـکیان کردوووە، زـر بە باشى ئەرکەکانیان جـبـهـجـ کردوووە، وهـكـ سائىتى تابناكى پاسداران ئاماژەى پـ داووە.

به دواى فتواكهى خومه ينى، سلامانى به دورى زياتر له 1500  
 كىله تر خه به خشانه به وه رگرتنى موچه، له كرمانه وه ده چا ت به شارى  
 مهابادو ئازه رباينجاني ره ژاوا به به شداريكردن له غزه واتى  
 سهركوتكردى خه كى كوردستان، يه كه م به شداريكرنى سلامانى، له شه ي  
 خه كى كوردستان به تايبه ت شارى مهاباد بووه، كه له وكاته ره ره ي  
 گرنگى له جو له نه وهى كوردستاندا ده گه له، گوايه له و كاته هه وه ي  
 جيا بوونه وه يان له ئه ران ده داو خواستارى و له ت كى سه ربه خه ي كوردى  
 كه م نه ستى به بوونه

<http://www.alshiraa.com/topics/1568-kasm-slymany-aaaml-bna-drba-th-hrk-fth-lykod-alhrs-althory-bklm-alsyd-sadk-almosov>

ناوبراو له شاری مهاباد و نازهربایجانی رټاوا به‌شداری شه‌ه‌کان ده‌کات له هاوینی سا‌ی 1979 دا، که لهو ماوه‌یه‌دا لهو ناوچه‌یه تاوانه‌کانی ئیعدامی مه‌یدانی دهره‌وه‌ی دادگا و تاوانی ک‌مه‌کی کوژی قا‌ناو قه‌اتان و ئیندرقاش ئه‌نجامدران، ل‌ئو وکات به‌ه‌ی به‌شداری چالاکانه‌ی له سهرکو‌تکردنی خه‌کی کوردستان، ههرچه‌نده پله‌ی به‌رز کرایه‌وه ل‌به ئه‌ندازه‌ی ئاغای ئیسماعیل قائانی فه‌رمانده‌ی ئ‌ستای سوپای قودس ناو ناوبانگی نه‌بوو له سهرکو‌تکردنه‌که، وه‌ل‌به‌شداری د‌ه‌قانه‌یان له سهرکو‌تکردنی خه‌کی کوردستان دهرگای ب‌ئهم جوته کرده‌وه له‌ناو حوکم‌انی ئیسلامی ئ‌راندا، ههردوکیان به دهرگای ک‌مه‌کی کوژی خه‌کی کوردستاندا هاتنه ژوره‌وه.

## به‌شداری کردن له شه‌ه‌کان

قاسمی سلّمانی یہ کہم کاری به‌شداریکردن بوو له سهرکوټکردنی جوټانه‌وہی گہلی کورد کہ بے خودموختاری تہ‌دہ‌کټاشا له‌و رټ‌ژگارہ له به‌رنامہ‌یہ‌کی ہشت‌خاټی سادہ و ساکاردا خټی به‌رجہ‌ستہ کردبوو، ئه‌ویش یہ‌کټک بوو له‌و جہ‌نگاوہ‌رانہی به فتوای خومہ‌ینی پټ‌ستاټی له پټ کرد و به‌شداری کرد له سهرکوټکردنی جوټانه‌وہی گہلی کورددا، تہ‌نانت دواي به‌نی سہ‌دریش پټ‌ستاټہ‌کی دانہ‌کہ‌ند" دہ‌ټټن 40 ساټ پټ‌ستاټی له پټ‌دا بوہو سہ‌رقاټی جہ‌نگ بوہو بټ یسانوہ له‌جہ‌نگټ‌ک‌وہ بټ

جه ننگۍ كې تر چوه ۍ له پۍ ناوې څۍ رانداو له كاتۍ كدا كه زۍ ربهي پاسداراني سهرده مي جه ننگي څۍ ران و ۍ راق وازيان هۍ نا، هم تا مردن بهرده وام بووه"، هميش له دوو هه ننگاوي دواتريدا بووه هۍ بهر زكردنه وي پۍ گهي سهربازي، به زوويي دواي به شداريه كه كرايه فرماندهي پاسداره كرمانيه كان، بهر زترين پله بوو له ناو پاسداراني هاوشارييدا، دواي 3 سا ۍ بووه فرماندهي تيپ، دواتر ده بۍ ته سهر فرماندهي له شكري 41 ي سارو ۍ، كه چه كداراني سيستان و بلوچستان و هرمزگان و كرمان ي له خۍ ده گرت.

له سا ۍ 1998 له كاتي هاتنه سهر كاري تا ۍ بان له نه فغانستان، كه سوپاي قودس دامه زرا، نه و وهك فرمانده يه كي مه زه بگه راي توند ۍ هو و خاوه ند نه زموون له سهر كو تكدني گه لي كورد كرايه فرماندهي سوپا كه، چونكه كاره كاني هاوشۍ وي كاره كه ي كوردستاني بوو، به هۍ ي جيايي مه زه به وه نه و نه رقي له تا ۍ بيان بوو تا ئاستۍ ك، شهيتاني گه وري له بير برد بوه وه.

سوپاي قودس كه بهر پرسه له څۍ په راسيۍ نه ده ره كيه كاني سوپاي پاسداران، نه و هاش كروويه تيه هۍ زۍ كي سهره كي له ۍ راق و لوبنان و سوريا و يه من، وه كاري گهر له نه فغانستان و بهر ۍ ن و كوهيت و سعودي و ... تاد.

قاسمي سلۍ ماني له ماوه ي 21 سا ۍ دا كه فرماندهي هۍ زې قودسي سوپاي پاسداران بو، تواني هم هۍ زه له گوردانۍ كه وه بكات به تيپۍ ك و پاشان به له شكركي گه وري كه زياتر له 22 هزار پاسداري له خۍ ده گرت، ته نانت زۍ ربهي پۍ سته ديبلۍ ماسييه كاني څۍ ران بۍ نمونه با ۍ و ۍ زه كاني څۍ ران له ۍ راق و نه فغانستان و لوبنان و سوريا سهر به هۍ زې قودس بون، ته نانت زۍ ربهي پۍ سته گرنگه كاني سياسي ده ره وي څۍ رانيش نه و كه سانه بون كه سهر به هۍ زې قودسي سوپاي پاسداران بوون.

قاسم سلۍ ماني كه سۍ كي تا سهر څۍ سك مه زه ب گه راي دژ سونه بوو، رقي له عومهر زياتر ده بوه وه له شهيتان، له بهردهم نه نجومه ني ئاسايشي څۍ راني به ئاشكرا داواي كړد هاوكاري شهيتاني گه وري و ۍ ته يه كگرتووه كاني نه مهريكا بكن بۍ روخاندني حكومه تي ئيسلامي سونه گه راي تا ۍ بيان له نه فغانستان، كه له وكاته توند ۍ وه كاني جيهاني ئيسلامي له خۍ كۍ كړد بوه وه به بن لادني شه وه.

دواي 11 ي سه پته مبر، ريان كړۍ كهر له جنۍ ف چاوي به و ديپلۍ ماتكارانه كهوت كه له ژۍ ر فرماني سلۍ ماني كاريان ده كړد، به مه به ستي هه ماهه ننگي بۍ روخاندني تا ۍ بيان، هم هاوكاريانه ش گرنگ بوونه بۍ ديار كړدني جۍ گا هه ستياره كان بۍ لۍ دانيان و ده ستگير كړدني سهر كړدنه كاني قاعيده، نه وه جۍ رج بۍ ش بوو له سهره تاي

2002 ئۆزبېكستان خەلقئارا شەرتنامىسى بويىچە مەن تۆۋەندىكىدەك ئەھدى-پايمان نامىنى قىلدىم:

«ئەي، ئەگەر سەن ئۆزبېكستان ئىسلامىي ئۇرمان رايونى دەست لىمەنلىرىنى شەرتنامىسىگە قوشسەن،

## ئەۋجەنگانەى بەشدارى تەدا كرد

قاسم سلّمانی وهك باسی دهكهن و خوښندهوه بڼه نجامی فەرماندهیی شههكانی دهكړت، فەرماندهیهکی سهربازی سهرکهوتوو نه‌بووه، ئه‌و له كڼمه‌كڼه جهنگی گه‌وره له ماوه‌ی 8 سا‌ه‌ی شه‌ی عراق - ئ‌ران به‌شداری كړدووه، وه‌ل‌ به‌ه‌ی هه‌ه‌ سهربازیه‌كانیه‌وه ه‌كار بووه بڼه به‌كوش دانی ده‌یان هه‌زار كه‌س، كه‌ خ‌ی له نزیك سته هه‌زار كه‌س د‌ه‌دات، وه شكستی جه‌نگی كه‌مهر شك‌ن، له شه‌هكانی " فاوی 4، نه‌سری 5 و كه‌ربه‌لای 5 " دا، وهك مو‌حسین ره‌زائی فەرمانده‌ی پ‌شوو‌ی سو‌پای پاسداران ده‌ت: ئه‌و س‌ جه‌نگه‌ س‌ كار‌ه‌ساتی گه‌وره بوو بڼه سو‌پای ئ‌ران له ماوه‌ی شه‌ی عراق ئ‌ران‌دا، هه‌رس‌كیشی سلّمانی ه‌كاری شكسته‌كانی بووه، نه‌یارانی چونه پ‌شه‌وه‌و سهرکهوتنی پله به‌ندی سلّمانی ده‌گ‌نه‌وه بڼه نزیكایه‌تی ئه‌و له خامنه‌ئ‌ی به " جانتا هه‌گری مه‌ا " ناوی ده‌به‌ن نهك ئه‌و س‌ق‌یان‌ه‌ی دوا‌ی جه‌نگه‌كان ده‌یگر‌ت وهك ژه‌نه‌را‌ی سهرکهوتوو خ‌ی نما‌یش ده‌كات، وا باسی دهكهن هه‌میشه له دوا‌ی نیشتنه‌وه‌ی شه‌پ‌ه‌كان ئاماده‌یه، وه‌ل‌ له‌كاتی شه‌پ‌ه‌كان له به‌نده‌ره ئارامه‌كان له‌نگه‌ری گرتووه دوور له ت‌فان و تس‌نام‌ه‌كان.

[illegible]

له شه ٥ گوره کانی "کهر به لاکانی 1 و 4 و 7، نه سړی 4، فته تچ مبین، فته جری 1 و 3 و 4، ره مه زان، بیته الموقه ده س 1 و 7 و رښگای قودس... له سهرتاسه سړی به ره کانی شه ٥ی عراق - ئاران به شداری کردووه".

قاسم سلّامانی لهو شهانەى كه بووه هەى جینەساید و ماوانى بـ  
خەكى كوردستان و واتیان كرده بهشك لهو كارەساتە, له پا بهشك  
له هـزه كوردیهكانى باشوور بهشداری كرده, له شهى فەجرى چوار له

ساڵی 1984 له ناوچهی پـنجوـن، شـلـر تا سورن، ئهـو شهـهـ بووه هـی ئهـوهی ناوچه که وـرانـبـت، هاوکات بووه هـکارـک که شاری مەریوان به بـردوـمانـی فـ که له لایهن به‌عسه‌وه کـمهـکوژی بکـرت، هه‌روه‌ها له شه‌ی نه‌سری پـنج له ناوچهی ماوه‌ت به‌شداری کرد له رـکه‌وتی 21-6-1987، تیا‌یدا به‌هـی هـه‌ی ئه‌وه‌وه ده‌یان هه‌زار که‌س له سوپای ئـرانـی کوژران، وه بووه هـکارـک که به‌عس شاری سه‌رده‌شت کیمیا‌باران بکات له یه‌ك شه‌ممهی رـکه‌وتی 28ی هه‌مان مانگدا، که یه‌که‌م شار بوو له دوا‌ی جه‌نگی دووه‌می جیها‌نی کیمیا‌بارا‌نکرا.

ئەمەو بەشداری و سەرکردایەتی ژمارەیەک لەشەهکانی قەرارگای رەمزانی کردوو، لە گرتنی شاری هەبجە و شەیی بەیتوالمقەدەسی 4 لە چپای شەمێران بەشداری کردوو کە تاوانی هەبجەیی تێدا ئەنجامدرا، ئیتر تاوانی هەبجە لە 5000 قوربانی شارەکەو دزینی سەرۆت و سامانی خەڵک تا دەگاتە لـڤدانی هـڤزهکانی رـڤزهات قوربانیهکانی گوردانی شوانی کـڤمهـو سوپای رزگاری و حیزبی دیموکرات و گرتن و ئیعدامی سەدان کەسی دیکە رـڤزهاتی پـڤویست به تهفسیر و شـڤڤه ناکات، ههموو ئەو شهـو نهسرو شته عاجباتیانەشی به هاوکاری یه‌کـڤتی و پارتی و سـڤیالست و بزووتنه‌وهی ئیسلامی ئەنجامدا، واتا شیوەن گـڤڤانی سیخوـڤ خانەکانی سلـڤمانی و ههولـڤر بـڤ قاسمی سلـڤمانی.

له باشوری کوردستانیش له رښگای پښمهرگه وه له زرتشتیانین بښه یی هاو بهش له گه پښمهرگه یی لایه نه کانی یه کښتی و پارتی و حسک و بزووتنه وه یی ئیسلامی و له شکرې موسی مانې کورد له ناوچه جاراوج ره کانی کوردستان وهک قه رارگای ره مه زان ئاماده یی هه بووه ، که دواتر به ه یی ئه و شه ه هاو بهشانه وه گه له که مان تووشی کښمه کوژی گه وره هات له شا اووه کانی جیند سایدی ئه نفال و کیمیا بارانی هه به به ، ده بینین دواتر ئاران به شکه له و خه که له قه و ماوه به په ناهه نده وهر ده گرځت ، ئاستا به فزېله ت پمانی ده فرښنه وه ، که خای ه کارې تراژیدیا که بووه نهک هاوکاریکه ر ، ه کارې دهر دو مه ینه ته کان بووه نهک برینپچی برینه کان .

سڵاوێکی گەرم و پەرشیڕ بە ئێوە دەکەم، ئەو کاتەی کە تۆ بۆ ئێمە هێشتا نەهاتبوو، لە 7-12-1981، بە ئامانجی شانیاری دەکرد بە بەشداریکردنی لە شەوی فەتح مبین لە 22-11-1982، کە بە بۆنەی جەژنی نوێژی ئاگرپەرستانەوه بە ئێستای ئاسایی، سوپای ئیسلام ئەنجامی دا، دوای 30 هەزار کوژراو توانی 2500 کیلۆمەتر دوجار لە ناوچەی خوزستان بگرتەوە.

له هیچ یه کڼک له و دوو جه نڼگه که تیا یدا ئـران سهرکه وتوو بوو، وه  
حسـان خرازی سهرکړدایه تیا نی ده کړد، قاسمی سلـمانی له ریزی

فهرمانده‌کانی نه‌بووه، که مایه‌ی شانازین بی. سلا‌مانی له‌دوا دیداریدا له‌گه‌خامنه‌ئی، س‌ر‌زل‌نانی ئازایه‌تی به‌یه‌کجار پ‌به‌خشار، ک‌ماری ئیسلامی ئ‌ران پ‌ویستی به‌وه‌بوو، ئه‌وه‌ک‌مایه‌کی ئازایه‌تی بناس‌ن‌ت، تا ه‌ژم‌نیای خ‌ی له‌هه‌ر‌مه‌که‌بپار‌ن‌ت، واتا ک‌ماری ئیسلامی پ‌ویستی پ‌بوو، نه‌ک‌حقیقه‌ت‌وا‌بو‌ت.

### قاسم سلا‌مانی و قودس

قاسم سلا‌مانی فهرمانده‌ی 21 سا‌ه‌ی فه‌یله‌قی قودس، به‌ه‌ی‌نزیکا‌یه‌تی له‌ئایه‌تو‌ا‌خامنه‌ئیه‌وه‌ئو‌پ‌سته‌ی وه‌رگرت، ب‌یار‌بوو‌کاری‌سه‌ره‌کی ئازادکردنی قودس ب‌ت، وه‌ل‌ئو‌به‌ره‌یه‌ی چ‌کردو‌خه‌ریکی‌گه‌رمکردنی شه‌ی‌عه‌لی و عوسمان و عومهره‌کان بوو له‌ک‌مه‌ک‌و‌ت، ته‌نانه‌ت‌یه‌ک‌تاقه‌فیشه‌کیشی له‌پ‌ناو‌ئازادکردنی قودس وه‌ک‌خاک‌له‌سنوره‌که‌ی نه‌ته‌قاند، ئو‌ریم‌ن‌ک‌نتر‌ئی‌حه‌شدی شه‌عبی و حیزبول‌ای‌لوبنان و حوسیه‌کان و هه‌زاره‌کان و ته‌واوی گروپه‌چه‌کداره‌شیعه‌کان له‌ده‌ره‌وه‌ی ئ‌ران له‌گیرفانی بوو به‌حماس و جیهادو‌ئه‌نسار‌ئیسلام و ک‌مه‌ی ئیسلامیشه‌وه، وه‌ل‌نه‌یتوانی یه‌ک‌کار‌دژی‌جوله‌که‌له‌ناو‌زه‌مین‌ی‌خ‌یان‌بکات، بگره‌ته‌قه‌یه‌ک‌خ‌شیشی به‌سه‌ریاندا نه‌ته‌قاند، ته‌نانه‌ت‌ئو‌کاره‌سه‌ربازیانه‌ی له‌ماوه‌ی شه‌ی‌ئ‌ران‌ع‌راق‌به‌ناوی‌قودس و به‌یتوالمقه‌ده‌سیش ئه‌نجامیدا تیایدا سه‌رکه‌وتوو‌نه‌بوو، ئه‌نجامه‌که‌ی به‌وه‌گه‌یشت‌خومه‌ینی پ‌ش‌مه‌رگی بایه‌ل‌جی‌پیا‌ه‌ژه‌هره‌که‌ی‌خواردوه‌بووه‌ه‌ی‌مه‌رگی ئاید‌ل‌جی ئازادکردنی قودس.

ل‌له‌سه‌رکو‌تکردنی گه‌لی کورد و سیستان و بلوچستان رایه‌ینی‌گه‌لانی‌ئ‌ران‌ر‌ئی‌هه‌بووه، پا‌ه‌په‌ست‌ئی‌خسته‌سه‌ر‌خاته‌می‌دژ‌به‌چاکسازی له‌سا‌ی 1998 که‌زیاده‌ره‌وی نه‌کات، هه‌روه‌ها سا‌ی‌دواتر‌رایه‌ینی‌قوتابیان له‌حوزه‌یرانی سا‌ی 1999 سه‌رکو‌ت‌بکات " له‌گه‌23 له‌که‌سایه‌تیه‌کان داوای له‌خاته‌میکرد‌رایه‌ینه‌که‌به‌زویی سه‌رکو‌ت‌بکات، وته‌یه‌ک‌به‌ناو‌بانگی هه‌یه‌له‌و‌باره‌یه‌وه‌که‌وتویه‌تی: ئه‌م‌سه‌رکو‌تیان بکه‌سبه‌ی دره‌نگه‌ناتوانین بیگه‌نینه‌وه"، ئوو‌قائانی‌دوان‌له‌و (24) فهرماندانه‌ی سوپای پاسداران بوون که‌نامه‌یان ب‌سه‌ر‌کی‌ئو‌کاته‌ی ئ‌ران محمه‌د‌خاته‌می‌نووسی، له‌نامه‌که‌دا وتیان: ئه‌گه‌ر‌خاته‌می‌یاخیبوونی خو‌ندکاره‌کان ت‌ک‌نه‌شک‌ن‌ت، ئه‌وا‌ئه‌وان‌به‌ه‌زی‌سه‌ربازی ده‌یکهن و هه‌ه‌شی‌کوده‌تایان کرد له‌دژی.

محمه‌د‌عه‌لی جه‌عفه‌ری فهرمانده‌ی پ‌شووی سوپای پاسداران ده‌ت: سلا‌مانی له‌سا‌انی 1999 و 2009 دابه‌زیه‌سه‌ر‌ش‌قام‌ب‌داک‌کیکردن له‌ش‌رش‌ئیسلامی دژ‌به‌دوژمنانی ش‌رش و هه‌نگاوی گرنگی نا‌ب‌سرکو‌تکردنی نا‌ه‌زایه‌تیه‌کان، ئو‌له‌باره‌گای یه‌که‌ی سارو‌الله

تایبەت بە پاسداران ، که ئەرکی پاراستنی پایتەخت بوو له کاتی قەیرانهکاندا ، له تەموزی 1999 پەلاماری گەهکی قوتابیانێ زانکێی تارانیدا ، له ئەنجامدا 3 قوتابی کوژرا ، زیاتر له 200 یش بریندار بوون وە 1400 یش دەستگیر کران" قەساخانەکه زۆر لهوه گەورهتر بوو ئەو ده یگانه تهوه".

ناٲهزايه تيه كان لهو كاته دا دژ بهو هه ٲمه تي تير ٲر كردنه بوو بهرام بهر به تير ٲر كردني ژماره يهك ز ٲر له نووسه رو هونه رمه ند و سياسي ه ناسراوه كاني ئ ٲران ئه نجامدران, به ناوي دهستي نادياره وه, وه ٲ ٲر ژم له پشتيه وه بوو.

ساڵی 2009 ش یه‌که‌ی ساروالله‌ دژ به‌ خ‌پ‌شان‌دانه‌کانی بزاقی سه‌وزه‌کان دژ به‌ ئه‌نجامی هه‌ب‌ژاردن به‌وه‌ چوو تاوانی ئه‌نجامدا، که نا‌ه‌زایه‌تییه‌کان چه‌ندین مانگ در‌ئ‌ژی ک‌شا، 80 که‌سیان کوشت" ئه‌میش ز‌ر زیاتره"، به‌وته‌ی جه‌غه‌ری، سل‌مانی ز‌ر جار له‌ کاره‌کانی ساروال‌ه‌ ده‌ره‌دکه‌وت له‌وکاته‌ی پ‌ویست بوایه ئاماده‌ ده‌بوو، وه‌ خ‌ی داده‌به‌زییه‌ سه‌ر شه‌قامه‌کان.

له و نا هزايه تيانه به بهرچاوى خه كه وه سهدان و ههزاران كهس خه تانى خو نكران و گوله بارانكران، د ه قانه ترين ش واى سهركو تكدنى خه پيشاندانه كان بوون له جيهاندا، به هه موو به هارى عه ره بى 10% هه نده خه كه نه بوونه قوربانى، به راپه ينى و تانى خه ليجيشه وه.

به گشتی له کوټه هه ناسه یهك بـ رزگار بوون له چنگ كـ ماری ئیسلامی هه بو بـ ت ئه و بـ سهركو تـ كردن ئاماده بووه، ته نانه ت به عه مامه له سهره به روا ټه ت نهرمه كانی وهك خاته می و روحانیش رازی نه بووه، له سوریا و عراق و لوبنان و یه مهن هـ كاری كوشتنی سهدان ههزار كهس بووه، ته نانه ت له باشووری كوردستانیش ئه ندازیاری تیر ټـ رـ كـ ردنی سهدان تـ كـ ټـ شه ری رـ ټـ هـ ټـ ات بووه، جگه له و فهزا ره شه ی ئه و هـ ټـ زانه ی ئه و هاو كاری كردوون دایان سه پاندووه به سهر خه ټـ كـ دا، بـ ئه مه ش ده یان و سهدان ملیار دـ لاری خه رج كردووه، به گشتی ئه و تارمایی كوشت و بـ و سهركو ت و فاشیه ت بوو، پـ ټـ گـ هـ جه ماوه ریه كه ی پـ ټـ گـ هـ مه زه بی شیعه گه رایه و توانا كه ی توانا مادیه یه كه ئه ژماری بـ ټـ سنوور بوو له لایهن خامنه ئیه وه، ده یان كارگا و كـ مپانا و به ندهر ... له خزمه ت پـ ټـ ټـ هـ كه انیدا بوون، ئه و هـ ټـ گـ ری په یامی سه پاندنی ره شترین ده سه ټـ ات بوو له ناوچه كه، هه موو ئه م سهركو ت و پارهو هژمـ ټـ نیای سهدن سا ټـ هی شیعه گه را هـ ټـ زیان پـ ټـ به خشی بوو، كه گـ ټـ قاری تایمی سا ټـ ی 2017، قاسم سلـ ټـ مانى به یه كـ ټـ له 100 كه سایه تیه کاریگه ره كه ی جیهان بناسـ ټـ نـ ټـ، لـ ټـ کاریگه ر کاریگه ره، مه رج نییه دادپه روه ر بـ ټـ و شاپانی نازناوی جیگوارا بـ ټـ، هه موو كاسكـ ټـ له سهر و پـ ټـ ستا ټـ له



پښهك و دوانه‌ی چهك هه‌لگرتنك جیگوارا نییه.

### قاسم سل‌مانی و نه‌كهوتنی هه‌ول‌ر

له بهر چاومه ئه‌و دوا نیوه‌ی ته‌نها 40 داعش مه‌خموریان گرت، ه‌زكی بچك‌له‌ی گه‌ریلاو پ‌شمه‌رگه‌و خ‌به‌خشی مه‌ده‌نی له‌ باخچه‌ی دیار مه‌خمور مابونه‌وه، به‌ چاو داعشه‌کانی له‌ خواره‌وه ده‌بینران، كه‌وتبوونه تا‌انی گه‌نمی سایل‌كه‌ی مه‌خمور، ورده‌ ورده ئه‌و ه‌زه‌ بچوكه‌ گه‌وره‌وه بوو، هه‌تا‌تووه‌كان مه‌خمور غیره‌تیان به‌ به‌ردا هاته‌وه‌و له‌و دیو مه‌فره‌قی گو‌ر- دیبه‌گه‌ گه‌انه‌وه ب‌باخچه، باخچه مایه‌وه نه‌كه‌وت، دواتر له‌وه‌وه ه‌رش‌ی به‌رپه‌رچ ئه‌نجامدرا و مه‌خمور ئازاد کرایه‌وه، کورد نه‌گبه‌ته‌ باسی ئه‌و ه‌زه‌ ناکات كه‌ له‌وه‌ له‌و چركه‌ ساته‌ هه‌ستیاره‌ چه‌ند كا‌تزم‌‌رییه‌ چه‌قی، كه‌ كورده‌و یه‌ك‌ك له‌وان ناوی پك‌ه‌یه، كه‌ دواتر بارزانی چوو سوپاسیانی كرد، یان ئه‌و ه‌زه‌ی له‌ سل‌مانیه‌وه هات، یان ئه‌و ك‌نه‌ پ‌شمه‌رگانه‌ی بوونه‌ فیدایی و قه‌ره‌چوگیان گرت و چه‌قین به‌دیار شاره‌وه، خ‌سه‌نگه‌ر عه‌و‌ا حاجی نه‌گبه‌ت یه‌كه‌م كه‌س بوو ل‌دوانی دا له‌ به‌رده‌م قایمقامیه‌تی مه‌خمور له‌ پاش ئازاد‌كردنه‌وه‌ی، له‌ چركه‌ ساته‌کانی یه‌كه‌می گرتنی مه‌خمور كه‌ به‌رپرسیانی ئ‌ستای هه‌ول‌ر ز‌ریان هه‌تا‌تبوون به‌ كاكه‌ "ئ ه‌" شه‌وه، جیشارا‌كه‌ی كوردایه‌تی، یان ئه‌و په‌رله‌مانتاران‌ه‌ی شه‌وه‌كه‌ی له‌ شاه‌كانه‌وه فشه‌یان ل‌ده‌دا، هه‌قی وایه‌ به‌ ئه‌رشیفدا بچه‌وه‌و ده‌ریان به‌‌ننه‌وه، چ له‌كاتی پاراستنی، یان ئازاد‌كردنه‌وه‌ی مه‌خمور شت‌ك، ده‌عبایه‌ك به‌ناوی قاسمی سل‌مانی و 70 پاسدار بوونیان نه‌بووه، كه‌ ئ‌ستا فلیمه‌كه‌یان گ‌یووه‌ گوا‌یا له‌ ئازاد‌كردنه‌وه‌ی مه‌خمور به‌شدارییان كردووه، وه‌ ر‌گ‌ر بوونه‌ له‌ كه‌وتنی هه‌ول‌ر، دیاره‌ له‌ ترسا كه‌س نه‌یو‌را به‌ فره‌می وه‌ك حكومه‌ت و وه‌زاره‌تی پ‌شمه‌رگه‌ وه‌‌امی بداته‌وه، پ‌چه‌وانه‌ی ئه‌وه قاسم سل‌مانی فره‌مانده‌ی گرتنه‌وه‌ی شاری كه‌ركووك و دوزو ناچه‌کانی دی بوو له‌ 16 ئ‌كت‌به‌ردا، واتا نه‌ك شو‌نی ب‌كوردان ئازاد نه‌كردووه و نه‌پاراستووه‌و فه‌زیله‌تی نییه‌ به‌سه‌رمانه‌وه بگ‌ره‌ پانتاییه‌ك ز‌ری ل‌داگیر كرده‌وه، ته‌نانه‌ت فره‌مانی ئه‌و بوو شه‌وی 16 ئ‌كت‌به‌ر پ‌ش ئه‌وه‌ی مه‌كگ‌رك له‌ پشووی ك‌تایی هه‌فته‌ ده‌ست به‌ دانوساندنه‌کانی بكاته‌وه، ب‌ر‌گ‌ری له‌ به‌ ئاشتیانه‌ چاره‌سه‌ركردن، فره‌مانی ه‌رش‌ی خ‌رای دا، ب‌ر‌گ‌ا گرتن له‌ چاره‌سه‌ری سیاسی ك‌شه‌كان، ب‌یه‌ كوردستان به‌ هیچ ج‌رك قه‌رزاری نییه‌، بگ‌ره‌ ته‌واو پ‌چه‌وانه‌كه‌ی راسته‌، ئه‌وه‌ باسی ئه‌وه‌ مه‌كه‌ن پ‌ی به‌ كورد كوشتنه‌وه‌ گرتووه، بگ‌ره‌ به‌رپرسه‌ له‌ هه‌موو ئه‌و نه‌هامه‌تیانه‌ی به‌سه‌ر گه‌له‌كه‌مان له‌ پاش ئه‌و م‌ژوووه‌ ره‌شه‌وه‌ هات به‌ دوا‌ی فتوا‌ی جیهادی خومه‌ینی، ئه‌و له‌ رابردوو

ئاستا مایه‌ی نه‌هامه تیمان بۆت ئهم هه‌موو ستایش و شیوه‌نه له پای چیی؟، ئهو ده‌یزانی باشوری کوردستان پاروه چه‌وره‌که‌ی ساڵی 1979 ی رۆژیهات نییه، به‌هێبی بوونی ئەمه‌ریکا و هاوپه‌یمانه‌ی رۆژئاوا له عێراق ده‌نا بۆ یه‌ك و دوو هه‌مووی قوته دا، نه‌ك خاڵخالی و هه‌سه‌نیه‌ك، بگه‌ ده‌یانی بۆ ئاماده‌ ده‌کرد.

## رسته می زان و نه بو موسلمی خوراسانی یان علی حسنه مهجیده

لای شیعه‌کان یان ئێـرانیه‌کان، جگه له ناوه ئاینیه پیرـزه‌کان که لیسته‌که‌یان زـره، چ ئه‌وانه‌ی کوژراون یان قه‌ول وایه زیندوبنه‌وه دوا‌ی مردن بـ درـژه‌دان به ئه‌رک و په‌یامه‌کانیان بگهـنـه‌وه، دوو که‌سایه‌تی وه‌ک پاـه‌وانی دانسقه نمایش ده‌کـرـن که ئه‌وانیش ئه‌بو عه‌باس موسلم خوراسانی " 754-718 ز"، که ئه‌مه‌ویه کافره بکوژه‌کانی عه‌لی و حه‌سهن و حوسـه‌نی و قاسمیان له ده‌سه‌لات روخاند، له گهـ رـسته‌م و زـرابی شانامه‌ی فیرده‌وسی که ئه‌بو قاسم فیرده‌وسی " 1020-935 نووسـیویه‌تی، هه‌ردووک ئه‌فسانه‌ی پاـه‌وانیه‌تی ئێـرانیه‌کان و لای ئه‌وان له هیزو پاـه‌وانـتیدا نموونه‌یان له جیهاندا نییه‌و نابـت، له هه‌ردوو بوادا ناوی قاسمیش ئاماده‌یه، ئـستا هه‌ندک قاسمی سلـمانی له زیندوکردنه‌وه‌ی خه‌لافه‌تی شیعه به‌ناوی مانگی شیعه ده‌به‌نه‌وه سه‌ر موسلم خوراسانی، له پاـه‌وانـتی و هـزیشدا ده‌یه‌نه‌وه سه‌ر رـسته‌م و زـراب، لـ له راستیدا هه‌چ‌کام له‌و دوانه نه‌بوو، به‌که بـ خـی عه‌لی حه‌سهن مه‌جید " 2010-1944"کی شیعه‌گه‌رای ئێـرانی بووه، عه‌لی حه‌سهن مه‌جید چـن پـشتـر نایب عه‌ریفـکی فاشیل له سوپای عـراق بوو، به‌و ده‌سه‌لاته زـره‌ی له‌دوا‌ی 30-6-1987 هـوه پـی‌درا، به وه‌حشیه‌ت و دـه‌یی توانی ژیان له لادـکانی کوردستان بسـه‌ته‌وه و زیاتر له 200000 کورد بکوژـت و هـزی پـشـمه‌رگه له باشوری کوردستان ده‌ربکات، وه‌ک لایه‌نی سه‌ربازی ئه‌مه بـ ناسیـه‌ناله‌ستی عه‌ره‌بی سه‌رکه‌وتنه، هه‌نووکه‌ش ناسیـه‌ناله‌سته‌کانیان به شانازییه‌وه بـی ده‌گهـه‌نه‌وه، لـ بـخـی دـه‌یی و وه‌حشیه‌تـکه، لای کورد عه‌لی حه‌سهن مه‌جید ته‌نها نایب عه‌ریفـکی فاشیلی وه‌حشی بوو، بـ نه‌ته‌ویه‌یه عه‌ره‌بیه‌کانیش ناوبراو فه‌رمانده‌یه‌کی مـژووی به به‌های سه‌ربازی بووه، به‌هه‌مان شـوه بـ ئیسلامیه شیعه گه‌راکان سلـمانی خه‌ونی دزراوی بـیان گه‌اندـته‌وه، فه‌رمانده‌ی بنه‌ه‌تی سه‌ربازی تا مردن بووه، چل ساـ ته‌واو پـستا‌ی پاسداری له پـ نه‌کردـته‌وه، ئه‌وان له له فرده‌وسدا له باوه‌شی حوسـه‌ندا ده‌یبنه‌وه، که به‌رزترین خه‌ونی ئه‌فسانه‌یی ئه‌وانه، وهـ بـ ئـمه ده‌بـت هه‌ر پاـه‌وانه‌کی شه‌ی سـ مانگه‌ی رـژه‌لات و گرتنه‌وه‌ی که‌رکوک ماـوـه‌رانی شاری دوز

بەت، ئازادى و ئەخلاق رەگامان نادات ستايشى قاتلانى خەمان و مرەقايەتى بکەين، بە ئازادىخوازانى ئەرانىش ھەر لە جەلادەك زياتر نىيە.

ستايش بە قاسم سلەمانى

قاسم سلەمانى دواى 45 رەژاھەنە سەربازىيەكەى، يەكەم گولەى تاقىکردنەوہى پراتىكى خەى بە خەكەى كوردستان تاقىکردەوہ، يەكەم تەقەى بە كوردەوہ نا لە سەركوتکردنى گەلەكەمان لە شارى مەھاباد و رەژەھەساتى كوردستان و گرتنەوہى شارو شارەچكەكانى و كەمەكوژىکردنى خەكەكەى، ھاوكات شوێن دەستى بە تەواوى تراژىدياكانى سەر گەلەكەمانەوہ لە دوو پارچەى كوردستان باشورو رەژەھەسات لە ماوہى 8 ساھى شەھى عەراق و ئەران ديارە، ھەبجەو سەردەشت دوو شارى كىمىابارانكراو بەرھەمى چالاكى سەربازى ئەون، سەربارى كىمىابارانى شارى ھەبجە و جىنەسايدى ئەنفال.

ئەوەك سەرى نەزەى سەركوتکردنى راپەينەكانى خەكەى ئەرانە، سەربارى وەلاتانى دىكە، ئىتر ئەمە نە جىقارايەو نە تارمايەو نە رەستەمى زاھەو نە خوراسانىشە، بەكە تاوانكارەكە و پياھەدان بەسەرىدا چ وەك كوردەكە كورد كوژ بووہ تاوانە، چ وەك كەسەك بەشدار لە تاوانى گەورە بە پەورە جىھانىيەكان كوردوہ، پياھەدان بەسەرىدا كارەكى نا ئەخلاقيە وىيەى نكەيىکردنە لە تاوانەكانى، ھاوكات سەينەوہو جوانكردنى تاوانەكانىشەتى، ھەقى سزا دانى ھەيە، وەك لەمەندى فەرەنسى بە جىقارايان ناساند، تەلەسورى فەنزوئەلى بە شەگەى بنەھەتيان داىە قەھەم، ئاخ شەرمە كەم دەبينم ئىدەكەرانى چەپ دەكەونە زەلەكاوى كوئەبوونى چەپەھەو، خەھەواسىنى جارەك بن لادن و جارەك سلەمانى بە ناوى جىقاراوہ، ناشرىنكردنى رەگاكەى جىقارايە بە چەپەى كارەكانى ئەوان، وەىيەى داتاشىنى ئازايەتى درەينەيە بەيان، كەسەك ھىچ يەكەك لەو دووہى نەبينى لە پەشەوہى ھىچ نەبەردىيەكدا، ھەر خەكيان بە مەرگ نارد، وەىيەى پەيامە نامرەقانەكانيان، ئەرەكەلە لەو چەند ساھى شەھى داەشدا، لە كاتى شەھەدا كە سلەمانى لە شەكەيەكدا بينى؟؟؟؟.

قاسمى سلەمانى ئەگەر لە تاران دائەبەزىيە سەر شەقام بە سەركوتکردنى قوتابيانى سڧىلى گەنجى بە چەك، كەس لە بەرەى جەنگى داەش نەبينى، ھەر دواى سەركەوتنەكان بە سەھى گرتن ئامادە بوو.

راستە سياسىيەكان كورد رەزگارايان بوو، بە مردنى سلەمانى ھەموو نەينەكانىشيانى لە گەخەيدا بردەگەھەوہ، ئەو لە نەخشە دانان بە لەناو بردنى نەيارانى نزيكى خەى سەى نەكردبەتەوہ دەبەت چى لەم وەلاتانە و لەم عەراق و كوردستانە كردبەت، چەند تاوانى نەھەنى تەدا

ئەنجام داڭىت، لەگە خايدا چ خەزىنە زانىيارىيەكى پى بەھاي  
بردىتە گۆۋە.

لە كا تايدا بە قسەيەكى هادى عامرى كە لە يەنايەرى 2015 كردى  
كا تايى پى دىنىم كە وتى قاسم سلامانى نەبوايە عەبادى نابووە سەر كا  
وہزيران، پىشتريش سلامانى مالكى و تا باني لەسەر كورسيەكانيان  
دانا بوو، لە پى فائىلەكەى وہك سەر كەوتن بى نووسراوہ، ئەمە و ناىە  
بى ھەموو ئەوانەى لە عراق لەسەر كورسى داندران نەك ھەيش ردردان  
راستە، ھەموو داشى شەترەنجى سلامانى بوون، بە چراى سەوزى ئەودا  
تاپە يون، بى يە بى ئەوان شيوہن و قوم پىوان ھىشتا كەمە بى مەرگى  
ئەم داندەيە.